

Toetsbeleid

Juni 2024

Montaigne Lyceum

Inhoud

Visie op onderwijs en toetsing.....	3
Leer van Montaigne	3
Domeinonderwijs	3
Onze visie op toetsing.....	4
Toetsbeleid.....	5
Algemeen kader.....	5
Specifiek voor onderbouw vmbo (leerjaar 1 en 2), havo (leerjaar 1, 2 en 3) en vwo (leerjaar 1, 2 en 3).....	6
PTO	6
Toetsfrequentie en toetsduur	6
Het missen van een toets(-deadline) en inhalen.....	7
Herkansingen.....	7
Specifiek voor de bovenbouw	8
PTA	8
Toetsfrequentie	8
Toetsduur	8
Het missen van een toets(-deadline) en inhalen (zie hiervoor het examenreglement).....	9
Herkansingen.....	9
Bijlage 1 Opmaak PTA-toetsen.....	10

Visie op onderwijs en toetsing

Om de visie op onderwijs van het Montaigne Lyceum goed te kunnen vatten, is het belangrijk om eerst stil te staan bij de leer van Montaigne, waarvan ons motto "Leren van jezelf, leren van elkaar en leren in de wereld" is afgeleid. Vervolgens is een korte toelichting op ons domeinonderwijs, een keuze die voortvloeit uit de filosofie van Montaigne, op zijn plaats. Vervolgens volgt de visie op toetsing.

Leer van Montaigne

Michel de Montaigne was een Franse filosoof uit de zestiende eeuw. Hij schreef over het onderwijs, dat in zijn tijd voornamelijk bestond uit studie van klassieke werken en leren uit boeken. Daarbij werd een leerling niet verondersteld om kritisch te zijn. Maar Montaigne vond het juist essentieel dat leerlingen zich informatie écht eigen maakten. Een goede leraar geeft volgens hem de leerling ruimte om nieuwe stof kritisch te bevragen. Door het nieuw geleerde te combineren met wat een leerling al weet, ontstaat een nieuw perspectief. Leren begon voor hem bij verwondering en nieuwsgierigheid van het kind. Leren gebeurde niet alleen uit boeken. Goede leraren namen hun leerlingen mee de wereld in en lieten hen leren van interactie met elkaar. Zó leerden zij pas kritisch denken, werden zij actieve studenten en deden zij échte kennis op, aldus Montaigne. Vandaar ook ons motto, nog steeds gebaseerd op de wijsheid van toen: "Leren van jezelf, leren van elkaar en leren in de wereld".

Domeinonderwijs

Een uitvloeisel van de filosofie van Montaigne is vandaag en op onze school het domeinonderwijs. Het Montaigne Lyceum biedt domeinonderwijs aan al haar leerlingen aan. Concreet betekent dit dat de lessen voor 60% uit instructielessen en voor 40% uit domeinuren bestaan. Tijdens de instructielessen is er ruimte voor meer klassikale kennisoverdracht en uitleg, waarbij de docent een sturende rol vervult. In de domeinuren is er sprake van verlengde instructie (op maat), groepswork en individuele invulling, waarbij zowel de leerling als de leraar verantwoordelijk zijn voor een zinvolle invulling en waarbij de leerling zoveel als mogelijk is mag sturen.

Bij domeinonderwijs is veel ruimte voor eigenaarschap van de leerlingen. De invulling van de domeinuren wordt, binnen zekere kaders, door de hen zelf vastgesteld. Idealiter is zowel de keuze aan welk vak gewerkt wordt als ook op zekere hoogte op welke manier, vrij. Daarbij is er wel verschil tussen domeinen per schooltype. Voorts is er een opbouw vanaf de brugklas naar de eindexamenklas.

Een dergelijke vrijheid vraagt twee belangrijke dingen: vertrouwen van de docent en zelfsturing van de leerling. Als deze beide ontwikkeld zijn, zie je op de werkvloer docenten

die hun leerlingen coachen, die naast hen staan en niet "boven" hen. Deze relatie tussen docent en leerling is kenmerkend voor het Montaigne Lyceum.

Onze visie op toetsing

Formatief handelen en summatieve toetsing zijn beide belangrijk bij het ontwikkelen en individueel leren. Summatieve toetsen dienen als middel om te beoordelen in hoeverre een leerling een bepaald kennis- of vaardigheidsniveau heeft bereikt. Anderzijds fungeren toetsen ook als feedback-instrument, waardoor leerlingen inzicht krijgen in hun prestaties en waarin ze zich nog kunnen verbeteren.

Leerlingen zijn vaak geneigd hun aandacht vooral te richten op vakken waarvoor een summatieve toets gepland staat. Ons huidige ideaal is om een balans te vinden tussen summatieve toetsen en formatieve evaluatie. We beperken het aantal summatieve toetsen tot een werkbaar minimum om zowel leerlingen als docenten te ontlasten. Het streven is om identieke toetsen op hetzelfde moment af te nemen binnen een jaarlaag.

Een summatieve toets wordt beoordeeld met een cijfer of in sommige vakken een 'o', 'v' of 'g'. Het toetsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd door de schoolleiding en examencommissie, waarna eventuele aanpassingen en/of aanvullingen worden doorgevoerd.

Toetsbeleid

Algemeen kader

In de jaarkalender zijn vier toetsweken opgenomen met uitzondering voor de brugklas. De brugklas neemt niet deel aan de eerste toetsweek. De toetsweken delen het jaar op in vier periodes. Na periode 2 volgt een eerste prognose voor de voortzetting van de schoolloopbaan. Na periode 3 volgt een tweede en laatste prognose en periode 4 sluit af met de bevordering naar het juiste niveau, indien de leerling aan de overgangsnormering voldoet. Het voortschrijdend gemiddelde wordt het hele schooljaar in Magister weergegeven. Aan het eind van het jaar krijgen de leerlingen een eindrapport mee naar huis.

- Er zijn drie verschillende soorten toetsen:
 - a. proefwerk,
 - b. vaardigheidstoets (bijvoorbeeld luister-, spreek- en leesvaardigheid, sportelement bij l.o.),
 - c. praktische opdracht (waaronder ook practica, essays, presentaties, enz.).
- Er zijn geen onverwachte toetsen waaraan een cijfer wordt gekoppeld.
- Er zijn geen startpunten te verdienen voor een toets (door bijvoorbeeld een punt te verdienen als je je huiswerk hebt gemaakt, enz).
- De bepaling van de normering is aan de sectie. De richtlijn is dat het cijfer als volgt standaard bepaald wordt: cijfer = (score/puntentotaal) * 9 + 1. Op onderwijskundige gronden kan een sectie van deze standaard afwijken. Uitgangspunt is altijd dat bij een score van 0 punten het cijfer een 1 is en bij een maximale score het cijfer een 10 is.
- De te behalen score bij elk vraag staat vermeld.
- Gemaakt werk wordt altijd geëvalueerd met de leerlingen. Dit geldt voor alle toetsen (dus ook voor praktische opdrachten en vaardigheidstoetsen).
- Gemaakte werk hoeft niet standaard meegegeven te worden aan leerlingen. Bij een verzoek tot het meenemen van werk door de leerling (i.v.m. extra oefenen, bijles, etc.) wordt hier in alle redelijkheid naar gekeken en wordt het werk onder voorwaarden meegegeven. Schoolexamenwerk wordt niet meegegeven naar huis.
- De leerstof moet voor afname van een toets zijn afgerond. Een week voorafgaand aan de toetsweek zijn er géén andere toetsen voor de theorievakken.
- Als een leerling afwezig is tijdens een herkansing, dan vervalt in principe het recht op de herkansing. Voor de bovenbouw geldt het examenreglement.
- Het schooljaar sluit af met een toetsweek: de toetsen uit de laatste toetsweek, periode 4, zijn niet herkansbaar.
- Binnen een toetsweek wordt telkens een weekend ingepland.
- Een cijfer wordt niet opgebouwd uit deelcijfers.
- De 'grijze weken' in de jaaragenda zijn weken waarin geen excursies, etc. plaatsvinden. Toetsing in deze weken is wel mogelijk.
- Bij praktische opdrachten wordt de opdracht ruim voor de deadline verstrekt, inclusief een beoordelingsmodel, en opgenomen in de studiewijzer.
- Er zijn geen algemene voorschriften m.b.t. het opnemen van soorten toetsen in de toetsweek; dit is ter beoordeling aan secties en afdelingen.
- Elke toets heeft een voorblad met een voorgeschreven format.

- Bij geconstateerde fraude wordt gehandeld in de geest van het examenbesluit met betrekking tot zogenaamde 'onregelmatigheden'.
- Deelname aan een herkansingsmogelijkheid is verbonden aan voorwaarden. Bij herkansingen telt altijd het hoogste resultaat.
- Er wordt een tussenrapport na de tweede toetsweek uitgedeeld in alle onderbouwklassen. Alle klassen krijgen een eindrapport uitgereikt. De leerlingen en ouders hebben continu inzage in Magister (vakcijfers, voortschrijdend gemiddelde, eindcijfers, enz.).
- Vóór 1 oktober worden jaarlijks de bevorderingscriteria op de website van de school gepubliceerd.

Specifiek voor onderbouw vmbo (leerjaar 1 en 2), havo (leerjaar 1, 2 en 3) en vwo (leerjaar 1, 2 en 3)

Het schooljaar bestaat binnen het Montaigne Lyceum voor de onderbouw uit vier periodes. Aan het eind van elke periode wordt een toetsweek van maximaal vijf dagen ingeroosterd.

De eerste klas heeft in periode 1 tussentijdse toetsen en neemt geen deel aan de eerste toetsweek van het schooljaar. De eerste klas heeft dus drie toetsweken. De tweede en derde klas nemen deel aan alle vier de toetsweken.

In de toetsweek zijn er maximaal twee toetsen op een dag. Elk theorievak geeft in principe elke toetsweek een toets. In overleg met de vaksectie kan besloten worden om een toets (bijvoorbeeld een practicumtoets of luistertoets) buiten de toetsweek af te nemen.

PTO

PTO staat voor Programma van Toetsing Onderbouw. In Magister worden per vak cijferkolommen aangemaakt waarbij de toetsnaam en weging gelijk zijn aan de toetsnaam en weging in het PTO.

Toetsfrequentie en toetsduur

In de onderbouw worden ook tussentijdse toetsen afgenomen; deze kunnen summatief of formatief zijn.

- Alle vakken met twee lessen op de lessentabel toetsen minimaal vijf keer per jaar en maximaal zes keer (inclusief een praktische opdracht of handelingsdeel).
- Drie-uursvakken geven zes cijfers, met uitzondering van het vak wiskunde; bij wiskunde wordt in de regel elk hoofdstuk apart getoetst.
- Voor de praktijkvakken zoals gym, technisch ontwerpen en beeldende vorming geldt geen maximumaantal cijfers.
- De toetsduur voor leerjaar 1 bedraagt 45 of 60 minuten. Leerlingen met tijdverlenging krijgen daarboven maximaal 10 minuten. In leerjaar 2 en 3 duren de toetsen 60 minuten. Ook daar krijgt een leerling met recht op tijdverlenging maximaal 10 minuten extra.

- Tussentoetsen duren 35 minuten zodat deze toetsen inclusief extra tijd altijd binnen een lesuur afgenomen kunnen worden.

Het missen van een toets(-deadline) en inhalen

De voorwaarde om een toets in te mogen halen, is dat er een ziekmelding of een anderszins geldige afmelding, dit ter beoordeling aan de conrector, vóór 8.00 uur op dag van de toets gedaan moet zijn bij de coördinator van de afdeling.

Inhalen geschiedt zo snel mogelijk en op een door school aangewezen moment. Op een inhaaldag kunnen tot maximaal drie schriftelijke toetsen ingeroosterd worden.

Bij verzuim op het inhaalmoment, wordt de toets als gemaakt beschouwd en beoordeeld met het cijfer 1.

Toetsen die ingehaald worden, kunnen niet herkanst worden.

Het missen van een deadline van een praktische opdracht

Een bijzondere regeling geldt voor het missen van deadlines bij praktische opdrachten. Ook in dit geval wordt door één van de ouders voorafgaand aan het verstrijken van de deadline bij de coördinator een verzoek tot uitstel ingediend. Er moet daarbij duidelijk aangegeven worden welke gewichtige omstandigheid het tijdig inleveren belemmert. Er kan vervolgens een nieuwe deadline vastgesteld worden tot maximaal een week na het originele inlevermoment. De vakdocent brengt bij de beoordeling één punt op het eindcijfer in mindering. Wanneer ook de tweede deadline gemist wordt, wordt het cijfer 1 toegekend. Wanneer er geen verzoek tot uitstel is ingediend en de deadline is verstreken, wordt het cijfer 1 toegekend.

Herkansingen

Na elke toetsweek, met uitzondering van de toetsweek aan het einde van het schooljaar, heeft de leerling de mogelijkheid om één toets te herkansen uit de betreffende toetsweek.

- In de onderbouw kunnen alleen onvoldoende cijfers (lager dan een 5,5) worden herkanst.
- In het Programma van Toetsing Onderbouw (PTO) kunnen de leerlingen uiterlijk 1 oktober lezen voor welke onderdelen ze een cijfer krijgen en welke toetsen herkansbaar zijn.
- De herkansingen zijn opgenomen in de jaarkalender op de website en vinden steeds plaats op een dinsdagmiddag na het 6e uur.
- De deadline voor het opgeven van herkansingen wordt vooraf duidelijk vastgesteld en aangekondigd. Na het verstrijken van de deadline is het niet meer mogelijk om een herkansing aan te vragen.

Specifiek voor de bovenbouw

PTA

In de bovenbouw worden alle toetsen omschreven in het Programma voor Toetsing en Afsluiting, dat uiterlijk 1 oktober gepubliceerd wordt op de website van de school. Bij het PTA hoort het examenreglement.

Toetsfrequentie

In de bovenbouw tellen de toetsweken maximaal zes werkdagen. Vanuit het toetsbeleid gelden de kaders dat per vak minimaal één cijfer en maximaal twee cijfers gegenereerd worden per lesperiode. Daarnaast geldt:

- 3 vmbo, 4 havo, 4 vwo hebben minimaal zes en maximaal acht cijfers per vak, dit is inclusief cijfers voor praktische opdrachten en handelingsdelen;
- 4 vmbo, 5 havo en 6 vwo hebben minimaal drie en maximaal zes cijfers, dit is inclusief cijfers voor praktische opdrachten en handelingsdelen;
- 5 vwo heeft minimaal vier en maximaal acht cijfers, dit is inclusief cijfers voor praktische opdrachten en handelingsdelen.

De vaksecties, die verantwoordelijk zijn voor het leerproces en resultaten van de leerlingen waar zij les aan geven en bepalen hoeveel toetsen er in het PTA opgenomen worden.

In de reguliere planning worden maximaal twee toetsen (ook tussentoetsen) op één dag afgenomen; bij inhalen worden maximaal drie toetsen op één dag afgenomen.

Er worden maximaal vier tussentoetsen (inclusief praktische opdrachten) in één week ingepland. Een uitzondering geldt bij het inhalen van toetsen.

Toetsduur¹

- In jaarlaag 3 vmbo, 4 vmbo, 4 vwo én in 5 vwo duren toetsen, met uitzondering van kijk- en luistertoetsen en mondelinge toetsen, 60 óf 90 minuten.
- In 5 havo en 6 vwo duren toetsen, met uitzondering van kijk- en luistertoetsen en mondelinge toetsen, 60, 90 óf 120 minuten.
- Tussentoetsen duren 35 minuten óf 60 minuten, zodat deze toetsen inclusief extra tijd altijd binnen een lesuur dan wel een blokkuur afgenomen kunnen worden.

¹ Leerlingen die recht hebben op tijdverlenging krijgen bij een toets van 35 minuten 5 minuten extra tijd, bij een toets van 60 minuten 10 minuten extra tijd, bij een toets van 90 minuten of 120 minuten beide 20 minuten extra tijd.

Het missen van een toets(-deadline) en inhalen (zie hiervoor het examenreglement)

Tussentoetsen worden uiterlijk aan het begin van elke periode bij de leerlingen aangekondigd. Tussentoetsen worden afgenomen door de sectie zelf, niet centraal. Het inhaalmoment van tussentijdse toetsen wordt bepaald en verzorgd door de sectie.

De voorwaarde om een toets in te mogen halen, is dat er een ziekmelding of een anderszins geldige afmelding, dit ter beoordeling aan de corrector, vóór 8.00 uur op dag van de toets gedaan moet zijn bij de coördinator van de afdeling.

Inhalen geschiedt zo snel mogelijk en op een door school aangewezen moment. Op een inhaaldag kunnen tot maximaal drie schriftelijke toetsen ingeroosterd worden.

Bij verzuim op het inhaalmoment, wordt de toets als gemaakt beschouwd en beoordeeld met het cijfer 1.

Het missen van een deadline van een praktische opdracht

Een bijzondere regeling geldt voor het missen van deadlines bij praktische opdrachten. Ook in dit geval wordt door één van de ouders voorafgaand aan het verstrijken van de deadline bij de coördinator een verzoek tot uitstel ingediend. Er moet daarbij duidelijk aangegeven worden welke gewichtige omstandigheid het tijdig inleveren belemmert. Er kan vervolgens een nieuwe deadline vastgesteld worden tot maximaal een week na het originele inlevermoment. De vakdocent brengt naargelang de situatie bij de beoordeling van tevoren vastgestelde procespunten in mindering. Wanneer ook de tweede deadline gemist wordt, wordt het cijfer 1 toegekend.

Herkansingen

De voorexamenklassen én de examenklassen hebben maximaal drie herkansingsmogelijkheden, één na elke toetsweek, behalve na de laatste toetsweek.² Het is niet mogelijk om een herkansing op te sparen en mee te nemen naar een volgende toetsweek.

De deadline voor het opgeven van herkansingen en wordt vooraf duidelijk vastgesteld en aangekondigd. Na de deadline is het niet meer mogelijk om een herkansing aan te vragen.

² De praktische uitvoerbaarheid en het rendement van de derde herkansing worden geëvalueerd in 2024-2025; de praktische uitvoerbaarheid is matig en bij het rendement bestaan twijfels.

Bijlage 1 Opmaak PTA-toetsen

De volgende afspraken gelden bij het opmaken van een toets:

- Elke toets heeft een voorblad volgens een voorgeschreven format.

Toelichting:

Bij het uitdelen van de toetsen, mag een leerling pas starten als alle toetsen zijn uitgedeeld in een lokaal. Indien er geen voorblad aanwezig is, hebben de leerlingen die de toets als eerste ontvangen meer denktijd dan leerlingen die als laatste de toets krijgen.

Voor de duidelijkheid voor leerling en surveillant zijn het vermelden van tijdsduur en toegestane hulpmiddelen nodig. Voor de organisatie is het nodig om de PTA-code te vermelden op de toets. Om te voorkomen dat een leerling een verkeerde toets krijgt, is duidelijkheid m.b.v. de PTA-code van belang. Een PTA-code is een direct en makkelijk te traceren verwijzing naar een onderdeel uit het schoolexamen.

- De te behalen score bij elk onderdeel van een vraag wordt vermeld. De totaalscore wordt op het voorblad vermeld. De punten worden per vraag in de kantlijn voor het nummer van de vraag genoteerd.

Toelichting:

Het noteren van punten in de kantlijn zorgt voor overzicht voor de leerling. Met name welke vragen veel/weinig punten opleveren. Dit is minder duidelijk wanneer punten direct na het nummer van de vraag staan of achter de vraag staan.

- Geef vragen en bronnen weer in lettertype **Arial 12**, conform het standaardlettertype CE. (Dit lettertype is geschikt voor leerlingen met een leesbeperking.)
- Geef op het correctievoorschrift het totaal aantal punten aan, het aantal punten per vraag en de deelscore.

Schoolexamenonderdeel

Vak NLT
Leerjaar 5 HAVO
PTA-code NLT508
Leerstof/Onderwerp Gastronomie
Versie Versie 1 / Versie 2 / Inhaal / Herkansing

Schooljaar	2023-2024
Tijdsduur	60 minuten
Aantal vragen	17
Aantal te behalen punten	33
Uitwerkbijlage behorend bij schoolexamenonderdeel	Ja/nee
Papiersoort	<ul style="list-style-type: none">▪ Lijntjes▪ Ruitjes▪ Blanco
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none">▪ (Grafische) rekenmachine▪ Binas▪ Woordenboek Nederlands

Aanwijzingen

- Je begint steeds een opgave door de titel op te schrijven.
- Zet het nummer van een vraag vóór de kantlijn.
- Bij een nieuwe vraag sla je een regel over.
- Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.
- Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt.
- Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.